

Bibliografija

RANKRAŠČIO APRAŠAI

CZUBEK, Jan. *Katalog rękopisów Akademii Umiejętności w Krakowie*. Kraków, 1906, p. 213, nr. 1261;

BIRŽIŠKA, Vaclovas. *Lietuvių bibliografija*. Kaunas, 1926, d. 2, skilt. LIII; 1929, d. 3, skilt. CVIII (1 d. papildymai), įrašas 288b;

MACIŪNAS, Vincas. Krokuvos bibliotekose pasirašus // *Vairas*, 1935, nr. 6, p. 174-175;

BIRŽIŠKA, Vaclovas. Senųjų lietuviškų knygų istorija. D. 2. Chicago, 1957, p. 57;

ŠALŪGA, Romas. Nenaudojami lituanistikos lobiai // *Literatūra ir menas*, 1959 gruodžio 29 d.;

Lietuvos TSR bibliografija. Serija A, Knygos lietuvių kalba, T. 1: 1547-1861. Vilnius, 1969, p. 531, įrašas 286;

PALIONIS, Jonas. Teisės istorijos paminklas // *Mokslas ir gyvenimas*, 1974, nr. 3, p. 35-36;

TUMELIS, Juozas. Gegužės Trečiosios konstitucijos ir Ketverių metų seimo nutarimų lietuviškas vertimas // *Lietuvos istorijos metraštis. 1977 metai*. Vilnius, 1978, p. 91;

FAKSIMILĖS PUBLIKACIJOS

JUČAS, Mečislovas. *Baudžiovos irimas Lietuvoje*. Vilnius, 1972, p. 216 (teksto pradžios faksimilė);

Lietuvos TSR istorija. [T.] 1: Nuo seniausių laikų iki 1917 metų. Vilnius, 1985 (II leid. – 1986), p. 222 (teksto pradžios faksimilė);

BUMBLAUSKAS, Alfredas. *Senosios Lietuvos istorija: 1009-1795*. Vilnius, 2005, p. 413 (teksto pradžios faksimilė);

TRANSKRIPCIJOS PUBLIKACIJOS

BIRŽIŠKA, Mykolas. *Rinktiniai mūsų senovės raštai. Medžiaga lietuvių raštijos mokslui aukštesniuose mokyklose*. Kaunas, 1927, p. 93- 97 (teksto pradžia, kalba ir rašyba modernizuota);

TUMELIS, Juozas. Gegužės Trečiosios konstitucijos ir Ketverių metų seimo nutarimų lietuviškas vertimas // *Lietuvos istorijos metraštis. 1977 metai*. Vilnius, 1978, p. 95-105;

Konstytucja 3 Maja 1791, 1791 Gegužės 3-osios Konstitucija, The Constitution of May 3, 1791. Wprowadzenie naukowe J. Bardach. W- wa, 2001, p. 127-146;

BENDROJI GEGUŽĖS 3-IOSIOS KONSTITUCIJOS LITERATŪRA

KOŁŁATAJ, Hugo. *Do przeswietney deputacyi dla ułożenia projektu konstytucyi rządu polskiego od seymu wyznaczoney*. [Warszawa: Michał Gröll], [non post X 1789]. Prieiga per internetą: <http://www.polona.pl/dlibra/docmetadata?id=173&dirids=1> (CB Polona);

Mowa xiędza Hugona Kollataia, podkanclerzego koronnego na sessyi seymowej dnia 10 listopada r. 1791 w materyi starostw miana. [S.l.: s.n.], [1791]. Prieiga per internetą:
<http://www.polona.pl/dlibra/docmetadata?id=626&dirids=1> (CB Polona);

POTOCKI, Ignacy. *Na pismo ktoremu napis: O Konstytucyi 3 Maja 1791 roku do JWW. Zaleskiego, trockiego i Matuszewica, brzeskiego litewskich poslow odpowiedz.* [Lwów: s.n.], [1791]. Prieiga per internetą:
<http://www.polona.pl/dlibra/docmetadata?id=331&dirids=1> (CB Polona);

DMOCHOWSKI, Franciszek Ksawery; KOLLATAJ, Hugo; POTOCKI, Ignacy. *Vom Entstehen und Untergange der polnischen Konstitution vom 3ten May 1791.* T. 1-2. [Leipzig], 1893. Prieiga per internetą:
<http://kpbc.umk.pl/dlibra/publication?id=16668&from=&dirids=1&tab=1> (Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa).

Taip pat CB Polona –

<http://www.polona.pl/dlibra/docmetadata?id=oai:www.polona.pl:409&from=http://www.wbc.poznan.pl> (T. 1),
<http://www.polona.pl/dlibra/docmetadata?id=oai:www.polona.pl:410&from=http://www.wbc.poznan.pl> (T. 2);

JEKEL, Franz Joseph. *O Polscze iey dzieiach i konstytucyi.* T. 1 cz. 1 / dzieło w jęz. niem. przez Franc. Józ. Jekla ułożone ; a przez Konstantego Słotwińskiego zpolszczone, popr. i przypisami pomn. Lwów, 1819. Prieiga per internetą: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadata?id=2076&from=&dirids=1> (Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa);

JEKEL, Franz Joseph. *O Polscze iey dzieiach i konstytucyi.* T. 1 cz. 1-2 / dzieło w jęz. niem. przez Franc. Józ. Jekla ułożone; a przez Konstantego Słotwińskiego zpolszczone, popr. i przypisami pomn. Lwów, 1819. Prieiga per internetą: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadata?id=2078&from=&dirids=1> (Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa);

LELEWEL, Joachim. *Uwagi nad Konstytucją 3-go Maja 1791 roku co do prawa własności gruntu.* Paryż, 1833. Prieiga per internetą: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadata?id=3153&from=&dirids=1> (Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa);

KOLLATAJ, Hugo. *O ustanowieniu i upadku konstytucyi polskiej 3 maja 1791.* T. I - VI. Paryż, 1868. Prieiga per internetą: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadata?id=2358&from=&dirids=1> (Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa);

Listy Hugona Kollataja pisane z emigracyi w r. 1792, 1793 i 1794: dwa tomy w jednym zebrał Lucyan Siemieński. Poznań, 1872. Prieiga per internetą:
<http://pbc.biaman.pl/dlibra/docmetadata?id=oai:pbc.biaman.pl:1683&from=http://www.wbc.poznan.pl> (Podlaska Biblioteka Cyfrowa);

KALINKA, Walerian. *Polityka dworu austriackiego w sprawie Konstytucyi 3 Maja: opowiadanie historyczne z czasów Sejmu Czteroletniego.* Kraków, 1873. Prieiga per internetą:
<http://www.polona.pl/dlibra/docmetadata?id=2627&dirids=1> (CB Polona); Taip pat Polska Biblioteka Internetowa:
<http://www.pbi.edu.pl/site.php?s=NzlhZDU0MzcwOTY4&tyt=Polityka+dworu+austriackiego+&aut=&x=38&y=10>;

KALINKA, Walerian. *Sejm Czteroletni.* T. 1-2. Wyd. 2. Lwów, 1881-1886. Prieiga per internetą:
<http://www.pbi.edu.pl/site.php?s=MTI2YjA2OWEwOTY4&tyt=Sejm+Czteroletni&aut=Kalinka&x=33&y=10>
(Polska Biblioteka Internetowa);

KALINKA, Walerian. *Sprawa ruska na Sejmie Czteroletnim.* Lwów, 1884. Prieiga per internetą:
<http://www.polona.pl/dlibra/docmetadata?id=oai:www.polona.pl:1627&from=http://fbc.pionier.net.pl> (CB Polona).
Taip pat Polska Biblioteka Internetowa:
<http://www.pbi.edu.pl/site.php?s=OWYzNDcxOWEwOTY4&tyt=Sprawa+ruska+na+Sejmie+Czteroletnim+&aut=Kalinka&x=18&y=12>;

BALZER, Oswald. Reformy społeczne i polityczne Konstytucji Trzeciego // *Przegląd Polski*, 1890-91, IV, p. 222-260, 461-496. Prieiga per internetą:

<http://www.omp.org.pl/index.php?module=subjects&func=viewpage&pageid=526>;

FINKEL, Ludwik. *O Konstytucji 3 Maja: w setną rocznicę jej nadania: (z 6 rycinami)*. Lwów, 1891. Prieiga per internetą: <http://www.sbc.org.pl/dlibra/docmetadadata?id=oai:www.sbc.org.pl:3493&from=http://www.wbc.poznan.pl> (*Śląska Biblioteka Cyfrowa*);

SEDLACZKÓWNA, Janina. *O sejmie czteroletnim i o konstytucji 3 Maja...* Gdańsk, 1891. Prieiga per internetą: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadadata?id=2581&from=&dirids=1> (*Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa*);

BUSZCZYŃSKI, Stefan. *Ustawa 3-go Maja: znaczenie tej konstytucji dla rolników i przemysłowców [...]*. Wyd. 2. Kraków, 1894. Prieiga per internetą: <http://www.polona.pl/dlibra/docmetadadata?id=1914&dirids=1> (*CB Polona*). *Taipat Polska Biblioteka Internetowa*: <http://www.pbi.edu.pl/site.php?s=OGU0YzQ3YTgwOTY4&tyt=Ustawa+3-go+Maja&aut=Buszczy%C5%84ski+Stefan&x=26&y=7>;

KALINKA, Walerian. *Dzieła*. T. 9: Konstytucja trzeciego maja. Kraków, 1896;

KALINKA, Walerian. *Ustawa Trzeciego Maja. Ustęp z niewydanego trzeciego tomu "Sejmu Czteroletniego"*. Kraków, 1896. Prieiga per internetą: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadadata?id=3205&from=&dirids=1> (*Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa*);

KOZŁOWSKI, Edward. *Mieszczanstwo w Polsce przed konstytucją i w konstytucji 3-go Maja 1791 r.* Kraków, 1896. Prieiga per internetą: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadadata?id=2579&from=&dirids=1> (*Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa*);

SMOLEŃSKI, Władysław. *Ostatni rok Sejmu Wielkiego*. Kraków, 1897. Prieiga per internetą: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadadata?id=63961&from=&dirids=1> (*Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa*);

BALZER, Oswald. *Konstytucja Trzeciego Maja: reformy społeczne i polityczne ustawy rządowej z r. 1791*. Warszawa, ca 1900. Prieiga per internetą: <http://kpbc.umk.pl/dlibra/docmetadadata?id=oai:kpbc.umk.pl:22040&from=http://www.wbc.poznan.pl> (*Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa*);

KUTRZEBA, Stanisław. *Konstytucja Trzeciego Maja 1791 roku*. Kraków, 19-- . Prieiga per internetą: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadadata?id=2571&from=&dirids=1> (*Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa*);

SMOLEŃSKI, Władysław. *Konfederacja targowicka*. Kraków, 1903. Prieiga per internetą: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadadata?id=63967&from=&dirids=1> (*Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa*);

BARTOSZEWICZ, Kazimierz. *Konstytucja 3 Maja: (kronika dni kwietniowych i majowych w Warszawie w r. 1791)*. W-wa, 1906. Prieiga per internetą: <http://kpbc.umk.pl/dlibra/docmetadadata?id=24791&from=&dirids=1> (*Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa*);

HANDELSMAN, Marcei. *Konstytucja trzeciego maja r. 1791*. W-wa, 1907;

BALZER, Oswald. *Z zagadnień ustrojowych Polski: nowe spostrzeżenia i uwagi*. W-wa, ca. 1911. Prieiga per internetą: <http://kpbc.umk.pl/dlibra/docmetadadata?id=24901&from=&dirids=1> (*Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa*);

KAMIENIECKI, Witold. *Litwa a Konstytucja 3 maja*. W-wa, 1917;

KONOPCZYŃSKI, Władysław. *Bar i maj // Od Sobieskiego do Kościuszki*. W-wa, Kraków, 1921. Prieiga per internetą: <http://www.omp.org.pl/index.php?module=subjects&func=viewpage&pageid=617>;

- KROTOSKI, Kazimierz. *Konstytucja 3. Maja i jej wpływ na Konstytucję 17. Marca 1921 r.* Poznań, 1921. Prieiga per internetą: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadata?id=2577&from=&dirids=1> (*Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa*);
- KUTRZEBA, Stanisław. *Historja ustroju Polski w zarysie*. Tom 2: Litwa. Lwów, W-wa, 1921. Prieiga per internetą: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadata?id=18059&from=&dirids=1> (*Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa*);
- ŚLIWIŃSKI, Artur. *Konstytucja Trzeciego Maja*. Warszawa, 1921. Prieiga per internetą: <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadata?id=2574&from=&dirids=1> (*Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa*);
- PACIORKOWSKI, Stanisław. *Dwie konstytucje*. Poznań, 1922;
- [TURKOWSKI, T.] *Konstytucja 3 maja I jej znaczenie*. Wilno, 1926;
- WAGA, K. Zaręczenie wzajemne obojga narodów // *Przegląd wileński*. 1926 04 30, nr. 8, s. 2-5;
- DIHM, Jan. Przygotowanie Konstytucji 3 Maja waznym etapem w urzeczywistnianiu idei niepodleglosci // *Pamiętnik V Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Warszawie 1930*. Lwow, 1930, s.387-397;
- ŠAPOKA, Adolfas. Atsakingieji Lietuvos politikos vadai reformų seimo metu // *Senovė*. T. 2. Kaunas, 1936, p. 61-173;
- ŠAPOKA, Adolfas. Didysis Varšuvos reformų seimas // *Lietuviškoji enciklopedija*. T. 6. Kaunas, 1937, skilt. 683-690 (perspaustas – *Lietuvių enciklopedija*. Boston, 1954, T. 4, p. 513-515);
- GUTTNER, Jadwiga. Stosunek Stolicy Apostolskiej do Konstytucji Trzeciego Maja i Konfederacji Targowickiej // *Sprawozdania posiedzeń Towarzystwa Naukowego Warszawskiego*. 1938, 31, wyd. 2, s. 64-78;
- ŠAPOKA, Adolfas. *Lietuva ir Lenkija po 1569 metų Liublino unijos: Jų valstybinių santykių bruožai*. Kaunas, 1938, p. 280-302;
- ŠAPOKA, Adolfas. Gegužės 3 d. konstitucija ir Lietuva // *Lietuvos praeitis*. T. 1, sąs. 1. Kaunas, 1940, p. 137-210;
- LEŚNODORSKI, B. *Dzieło Sejmu Czteroletniego (1788-1792). Studium historyczno- prawne*. Wrocław, 1951;
- ЛИВАНЦЕВ, Константин Е. Польская конституция 3 мая 1791 года // *Вестник Ленинградского университета*. 1958. № 23, с. 136 – 143. Prieiga per internetą: <http://www.law.edu.ru/article/article.asp?articleID=1179285>
- ROSTWOROWSKI, Emanuel. *Legendy i fakty XVIII wieku*. W-wa, 1963;
- ROSTWOROWSKI, Emanuel. *Ostatni król Rzeczypospolitej. Geneza i upadek Konstytucji 3 Maja*. W-wa, 1966;
- BARDACH, Juliusz. Krewa i Lublin: Z problem unii polsko-litewskiej // *Kwartalnik historyczny*. 1969, nr. 3, s. 607-616;
- KASPAREK, Joseph. *The Constitutions of Poland and of the United States: Kinships and Genealogy*. Miami: American Institute of Polish Culture, 1980;
- MALEC, Jerzy. Problem stosunku Polski do Litwy w dobie Sejmu wielkiego (1788 – 1792) // *Czasopismo prawnohistoryczne*. T. 34, z. 1. Poznań, 1982, s. 31-49;

- ROSTWOROWSKI, Emanuel. *Maj 1791 – maj 1792: rok monarchii konstytucyjnej*. Warszawa, 1985;
- ŁOJEK, Jerzy. *Geneza i obalenie Konstytucji 3 Maja. Polityka zagraniczna Rzeczypospolitej 1787-1792*. Lublin, 1986;
- ŁOJEK, Jerzy. *Ku naprawie Rzeczypospolitej. Konstytucja 3 Maja*. W-wa, 1988;
- ŁOJEK, Jerzy. *Konstytucja 3 Maja*. Lublin, 1989;
- Konstytucje polskie. Studia monograficzne z dziejów polskiego konstytucjonalizmu*. Pod red. M. Kallasa. W-wa, 1990;
- BARDACH, Juliusz. Konstytucja 3 maja a unia polsko-litewska // *Przegląd historyczny*, 1991, t. 82, zesz. 3-4, s. 383-410;
- BARDACH, Juliusz. Konstytucja 3 Maja a Zaręczenie Wzajemne Obojga Narodów z 20 X 1791 roku // *Lithuania*, 1991, nr. 3 (4), s. 23-32;
- BUMBLAUSKAS, Alfredas. Apie Gegužės 3-osios konstituciją // *Kultūros barai*. 1991, nr. 4;
- JUČAS, Mečislovas. Žūstančios valstybės testamentas // *Mokslas ir gyvenimas*. 1991, nr. 5, p. 5;
- Konstytucja 3 Maja w tradycji i kulturze polskiej*. Pod red. A. Barszczewskiej-Krupy. Łódź, 1991;
- SALMONWICZ, Stanisław. *Les droits de l'homme dans la constitution du 3 mai 1791 et la tradition des libertés de la noblesse Polonaise*. [Toruń], 1991;
- Sejm Czteroletni i jego tradycje*. Pod red. J. Koweckiego. W-wa, 1991;
- Ustawa rządowa Konstytucja 3 Maja 1791: faksymile rękopisu z Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie: w dwusetną rocznicę uchwalenia*. Notę ed. oprac. Józef Płoch. Posłowie napisał Jerzy Michałski. Wrocław, 1991;
- WOŹNIAKOWA, M. *Konstytucja 3 Maja 1791 roku w dokumentach*. W-wa, 1991;
- BARDACH, Juliusz. Konstytucja 3 Maja a Zaręczenie Wzajemne Obojga Narodów 1791 roku // *Studia iuridica*, 1992, t. 24;
- Konstytucja 3 Maja. Prawo, polityka, symbol*. Pod red. A. Grześkowiak-Krawicz. W-wa, 1992;
- MULEVIČIUS, Leonas. Lietuvos savarankiškumas ir Abiejų tautų savitarpio garantijos įstatymas // *Lituanistica*, 1992, nr. 4 (12), p. 70-78. Prieiga per internetą:
<http://www.laborunion.lt/memorandum/ru/modules/news/article.php?storyid=10>;
- WAWRZYŃIAK, Jan. *La Polonia e le sue Costituzioni dal 1791 ad oggi*. Rimini, 1992;
- ЮХО, Язэп. *Кароткі нарыс гісторыі дзяржавы і права Буларусі*. Мінск, 1992;
- KASPERAVIČIUS, A. 1791 m. Lenkijos ir Lietuvos valstybės ir Prancūzijos konstitucijų lyginamoji analizė // *Mūsų praeitis*. 1994. Nr. 4, p. 19-31;
- Konstytucja 3 Maja. 200 lecie tradycji*. Pod red. B. Grochulskiej. W-wa, 1994;
- La costituzione polacca del 3 Maggio 1791 e il costituzionalismo europeo del XVIII secolo*. Atti del Convegno Internazionale a cura di J. Żurawska. Neapoli, 1995;

ЮХО, Язэп. Канстытуцыя Рэчы Паспалітай 3-га мая 1791 г. і Беларусь // *Веснік БДУ. Серыя 3. Гісторыя. Філасофія. Паліталогія. Сацыялогія. Эканоміка. Права*. 1996, N. 3, с. 85-89;

BARDACH, Juliusz. Keletas pastabų apie Gegužės 3-iosios Konstituciją // *Šiaurės Atėnai*, 2000, gegužės 6, nr. 17 (507), p.10;

1791 m. gegužės 3 d. konstitucija. Sud. Eligijus Raila. Vilnius, 2001;

BARDACH, Juliusz. 1791 metų Gegužės 3-osios Konstitucija ir Abiejų Tautų tarpusavio įžadas // *Konstytucia 3 Maja 1791 = 1791 Gegužės 3-osios Konstitucija = The Constitution of May 3, 1791*. W-wa, 2001, p. 81-123. Prieiga per internetą: http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=5353&p_k=1;

БАРДАХ, Юліуш. Канстытуцыя 3мая і "Ўзаемныя Заручыны Абодвух Народаў" 1791 г. // Бардах Юліуш. *Штудыі з гісторыі Вялікага Княства Літоўскага*. Менск, 2002, с. 368 - 412. Prieiga per internetą: <http://kamunikat.net.iig.pl/3660.html>;

ŠMIGELSKYTĖ-STUKIENĖ, Ramunė. *Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės konfederacijos susidarymas ir veikla 1792–1793 metais*. Vilnius, 2003.

PALKA, Beata Marija. La Costituzione Polacca del 3 Maggio 1791: Tra tradizione e modernità // *Historia Constitucional* (Revista electrónica), nr. 6, 2005. Prieiga per internetą: <http://hc.rediris.es/06/articulos/html/Number06.html>

ЧУДАКОВ, Михаил Ф. *Конституция Речи Посполитой 3 мая 1791 года. Государственно-правовая характеристика: учебно-методическое пособие*. Минск, 2005;

BUMBLAUSKAS, Alfredas. *Senosios Lietuvos istorija: 1009-1795*. Vilnius, 2005, p. 410-417;

BUMBLAUSKAS, Alfredas. Gegužės 3-iosios Konstitucija ir Lietuva (Pranešimo tezės) // *Konstitucinė jurisprudencija. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo biuletenis*. Nr. 1, sausis – kovas, 2006. p. 318- 322;

BUMBLAUSKAS, Alfredas. Gegužės 3 dienos Konstitucija: Lietuvos ir Lenkijos užmarštys // *1791 metų Gegužės 3 dienos Konstitucijos ir Trečiųjų Lietuvos ir Lenkijos valstybių įstojimo į Europos Sąjungą metinių iškilmingo minėjimo ir konferencijos medžiaga*. Vilnius, 2007, p. 79-99. Prieiga per internetą: <http://www.iaa.lt/lt/main/naujienos?id=17585>

RAILA, Eligijus. *Apie 1791 Gegužės 3-iosios konstituciją*. Aidai, 2007.